

TUKEA TUEN JÄRJESTÄJILLE II

Uutta osaamista – uudet asenteet?

Johtamalla ja kehittämällä kohti inklusiivista koulua 5 op

7.5.2019 Mikkeli

Koulutusprosessi

2018 - 2019

**Tuen järjestämisen
yhteisöllinen johtaminen**
2 pv + ennakkotehtävä

Jyväskylä
1.-2.11.2018

**Lähikouluperiaate -totta
vai tarua?**
1 pv + välitehtävä

Mikkeli
16.1.2019

**Uutta osaamista,
uudet asenteet!**
1 pv + välitehtävä

Mikkeli
8.5.2019

**Päätösseminaari:
Tuen järjestämisen uusi
vuosikymmen**

Jyväskylä
1.11.2019

Johtamisen verkkovalmennus (2 x 45 min)

Aluehallintovirastot

Lapsi- ja perhepalveluiden hankeagentit

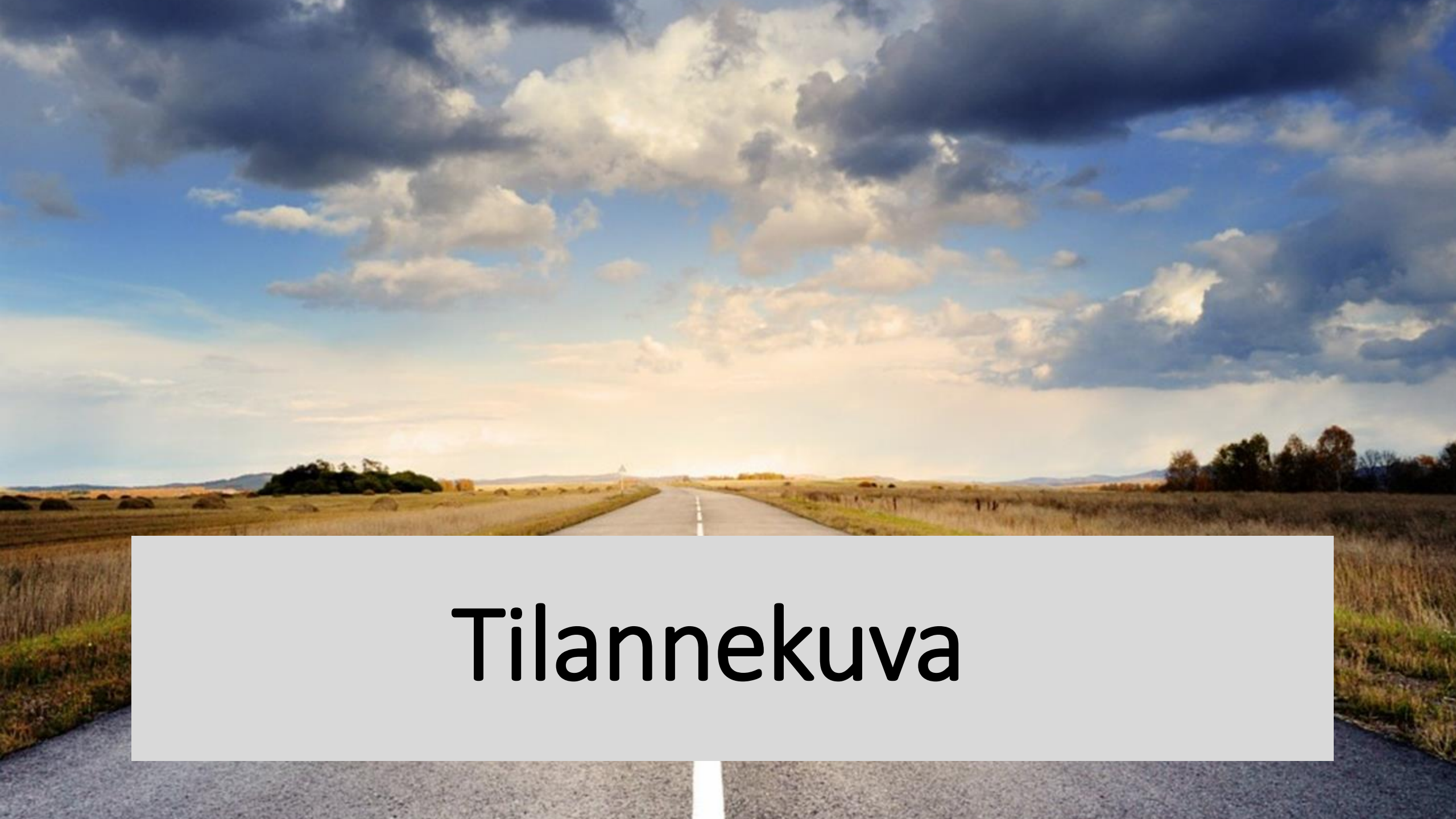
Kunta-agentit

Ohjelma 8.5.

9.00	Aamukahvit, JYU Koulutusjohtamisen instituutti
9.30	Monialainen yhteistyö ja varhainen puuttuminen
10.30	Missä mennään – kuntaesittelyt ja sparraus
11.30	Lounas (omakustanteinen)
12.15	Muutoksessa johtaminen
	Sparraus jatkuu , ideointia, kehittelyä, työskentelyä kuntaryhmissä
13. 45	Lapsi- ja perhepalveluiden yhdyspinnat ja yhteistyö koulun kanssa <i>Katja Saukkonen</i> Etelä-Savon LAPE –koordinaattori
14.30	jatkuu... <i>Tanja Ståhlberg</i> HYKS-alueen kunta-agentti skype-yhteydellä
15.15	Kuntatyöskentely jatkuu, oivallukset ja välitehtävä
16.00	Päätös

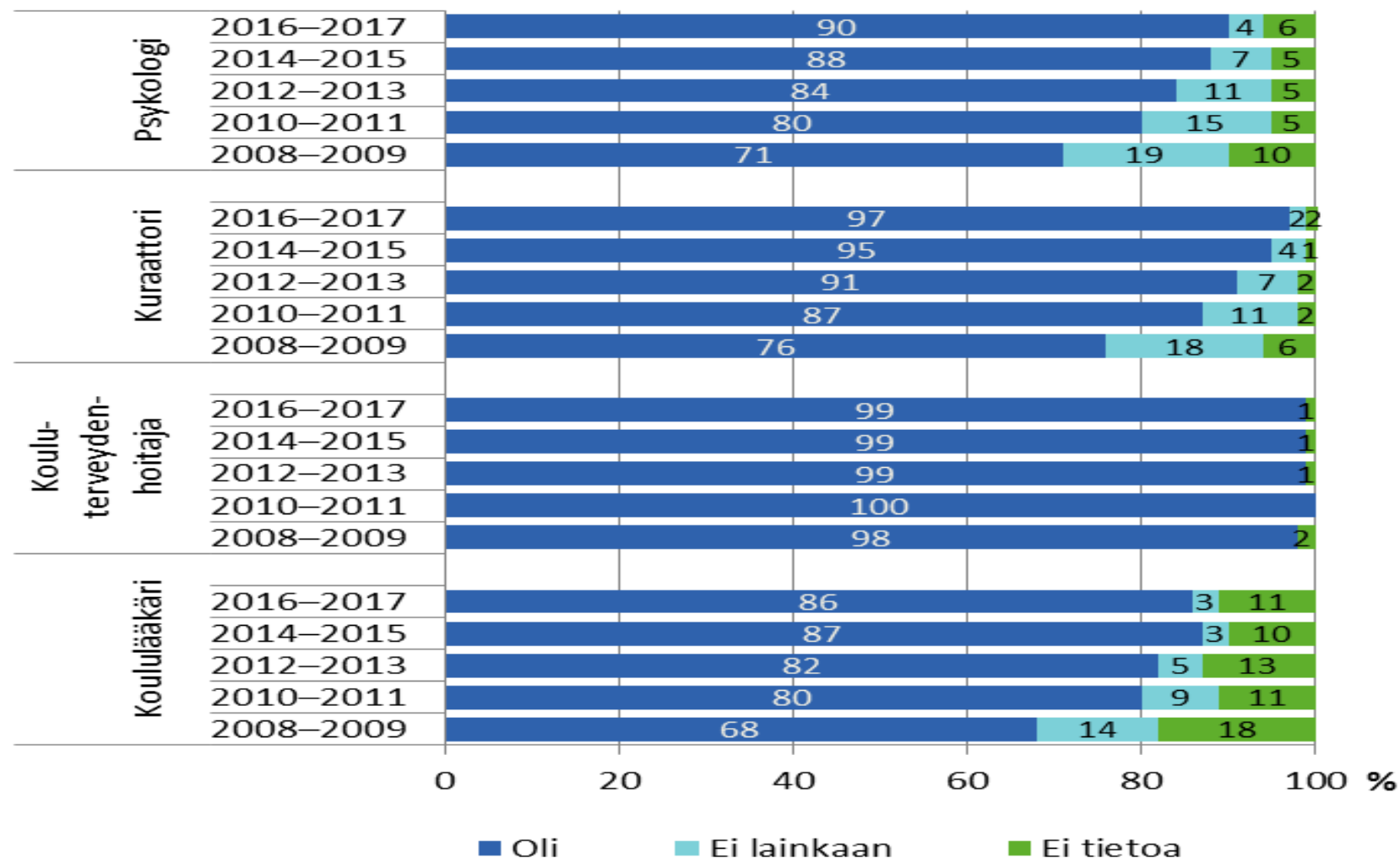
Monialainen yhteistyö ja
varhainen puuttuminen

Tilannekuva

Oppilashuoltopalvelujen saatavuus

Perusopetus 2018

Psykologit

Lukio 88 %

AOL 76 %

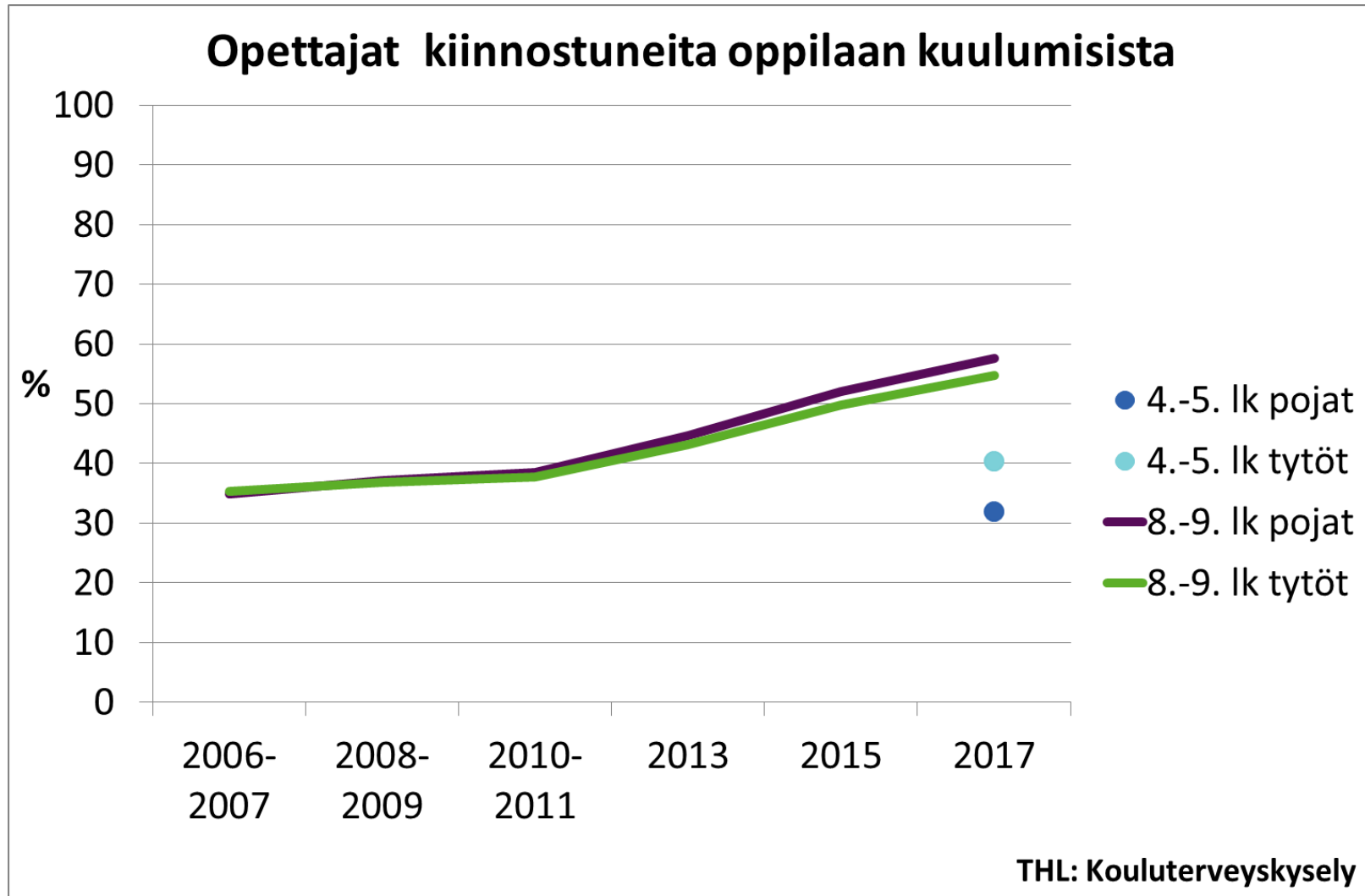
Kuraattorit

Lukio 95 %

AOL 94 %

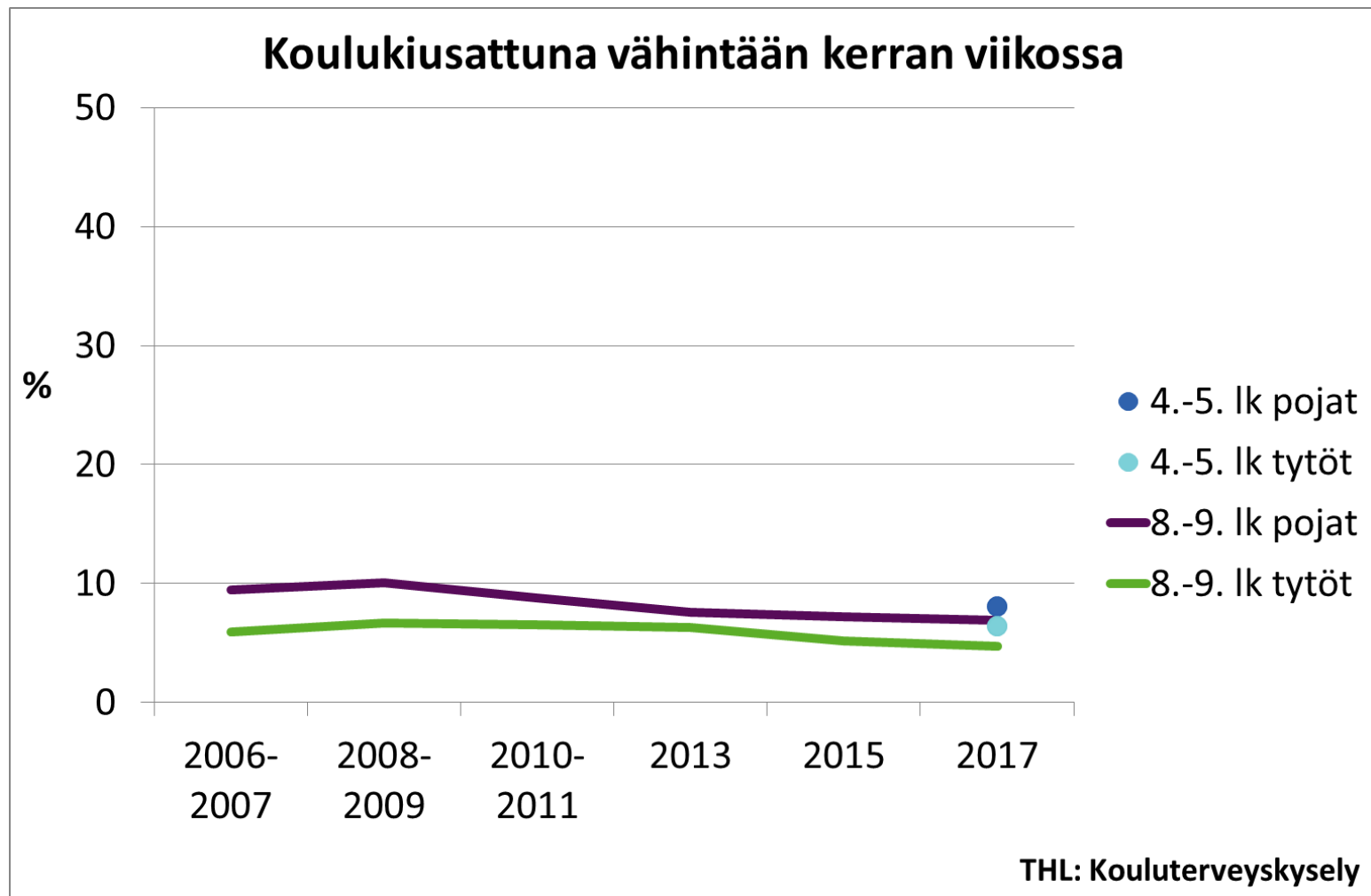
Vuorovaikutus opettajien kanssa parantunut

Perusopetus

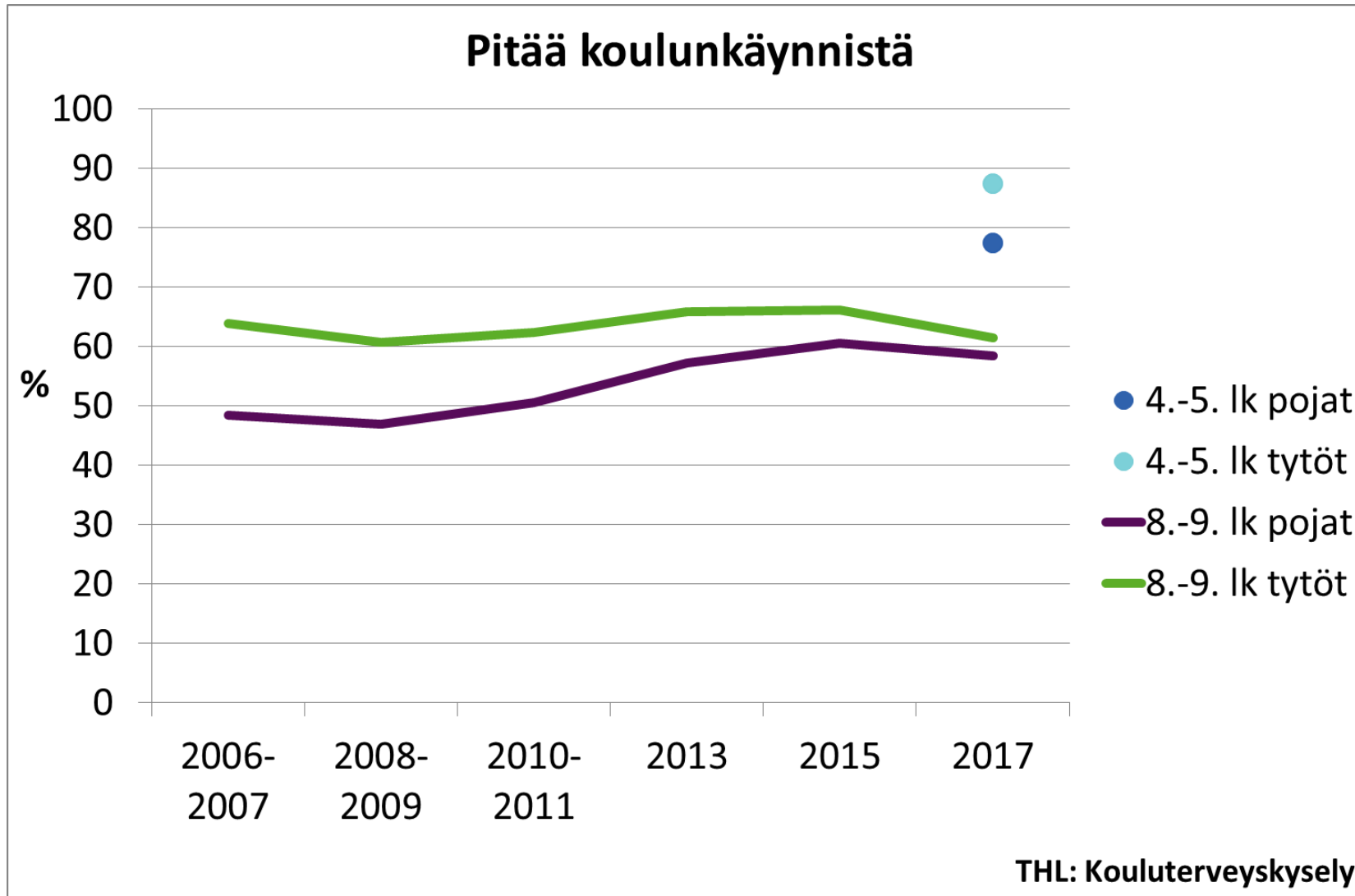
Koulukiusaamisessa laskeva suunta

Perusopetus

Alaluokkalaisten pitävät koulunkäynnistä

Perusopetus

Lukio

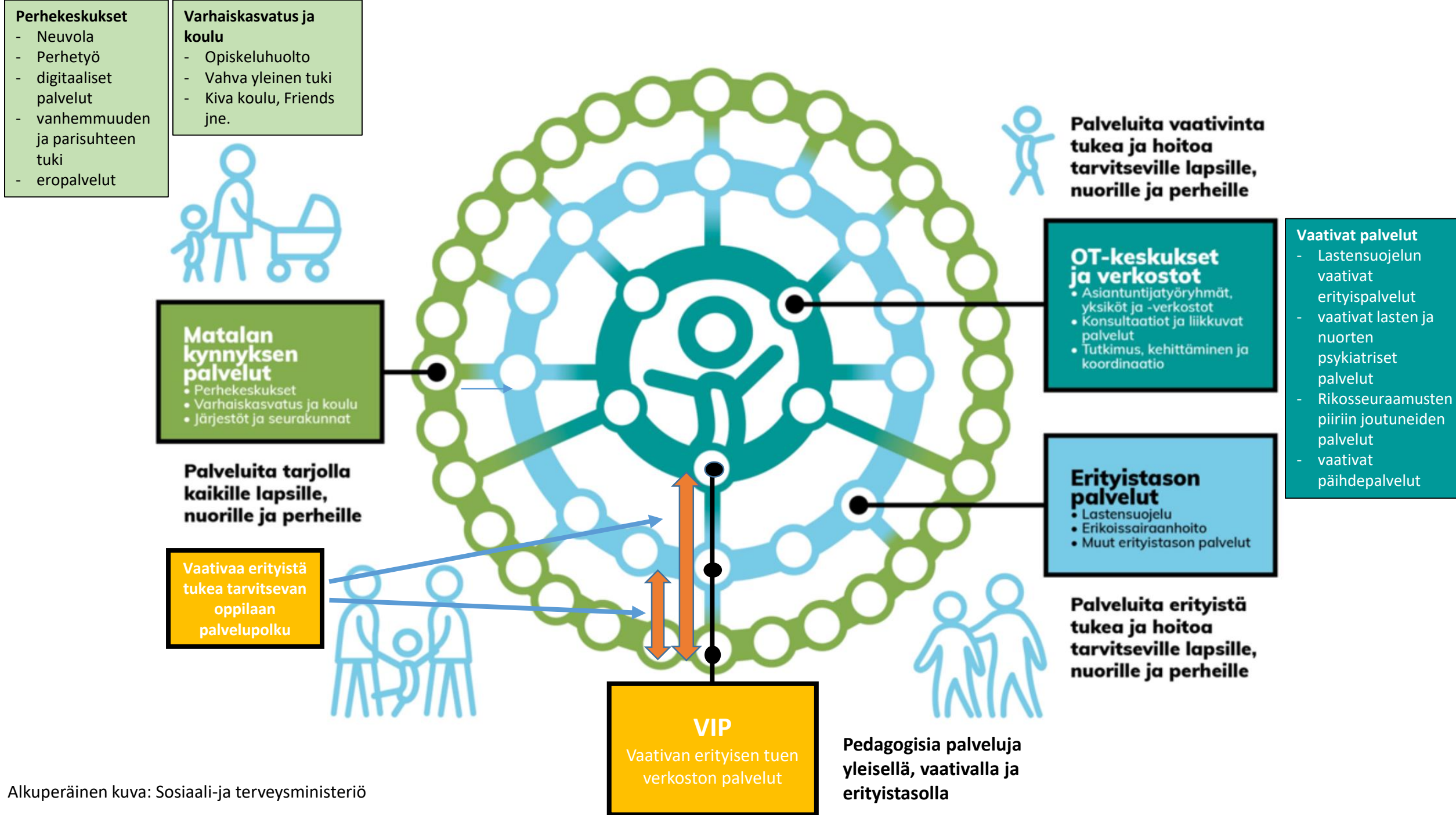
Tytöt 71 %

Pojat 73 %

AOL

Tytöt 80 %

Pojat 86%

Pohtikaa kuntaryhmissä

- **Miten kuntanne palveluissa painotetaan varhaista puuttumista?**
- **Millä mittareilla kunnassa mitataan laatua ja resurssien jakautumista eri tason palveluihin ?**
- **Voitte hyödyntää taulukkoa (seuraava dia)**

	Kuntamme palveluita	Palveluiden vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi (suunnittelu, toteutus – seuranta – mittarit)	Kehittämisajatuksia (esim. Profession vai lapsi? Kuuluuko palvelunkäyttäjän ääni, Liikkuuko palvelu vai lapsi?)
Vaativat palvelut (OT-keskukset ja verkostot)			
Erityistason palvelut			
Matalan kynnyksen palvelut			

Opiskeluhuollon kolme suunnitelmaa

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Kuntatasoinen tai
useamman kunnan
yhteinen

Oppilaitosten
opiskeluhuollon
toteutuminen kunnan
alueella

Hyväksytään
kunnanvaltuustossa

Tarkistetaan
vähintään kerran
neljässä vuodessa

Paikallinen opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman
mukainen

opiskeluhuolto

- Oppilaitoskohtaisten
opiskeluhuolto-
suunnitelmien

- - perusrakenne

- - suunnitelmien
yhteiset osuudet

Oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltosuunnitelma

Opiskeluhuollon toteuttaminen,
arviointi ja kehittäminen
oppilaitoksessa

Voi olla useamman oppilaitoksen
yhteinen

**Yhteisöllinen opiskeluhuolto
painopisteenä**

Monialaiset opiskeluhoitoryhmät

Tukea

tuen järjestäjille

KOULUTUSHANKE 2017-18

Kunta

**Oppi-
laitos**

**Opiske-
lija**

- **Opiskeluhoollon ohjausryhmä**

- Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi
- Voi olla kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän / koulutusmuodon yhteinen

- **Oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä**

- Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelu, kehittäminen, toteuttaminen ja arviointi
- Johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja

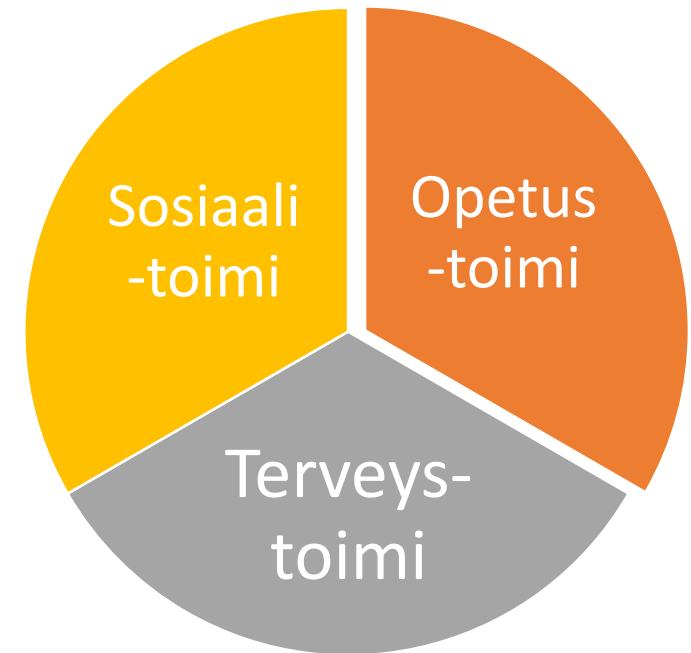
- **Asiantuntijaryhmä**

- Kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen opiskelijan / ryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseksi
- Ryhmän kokoaa se, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu
- Edellyttää suostumuksen

OPIKSELUHUOLLON OHJAUSRYHMÄ

Koulutuksen järjestäjäkohtainen, voi olla myös useamman järjestäjän yhteinen

- Kehittää, suunnittelee, ohjaa ja arvioi monialaisesti opiskeluhuoltoa
- Koordinoi omavalvontaa
→ KUKA → MITEN → MILLOIN
- Kiinteä yhteys koulutuksen järjestäjien ja kuntien päätöksenteon valmisteluun (toiminta- ja taloussuunnitelmat)

Opiskeluhuollon ohjausryhmä

- Opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi opetuksen järjestäjän tasolla
- Sen tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä
- Voi olla kahden tai useamman opetuksen järjestäjän (ml. valtion oppilaitokset ja yksityiset opetuksen järjestäjät) tai useamman koulutusmuodon yhteinen
- Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat opiskeluhuollon toiminnalle
- Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmien toiminnan ohjaaminen
- Toimialojen ja ammattiryhmien riittävä edustus (ml. opiskelijat, huoltajat ja yhteistyökumppanit).

OHJAUSRYHMÄ

- **Seuraa ja arvioi rahoituksen jakautumista ennaltaehkäiseviin ja korjaaviin palveluihin**
 - millä mittareilla palveluiden vaikuttavuus mitataan
 - tiedottamisvastuu päättäjille
- **Miten ”muuttuvat tekijät” huomioidaan**
 - Uudet lastensuojelulaitokset, eri- kieli ja kulttuuritaustaiset, traumatisoituneet, yksinhuoltajuus, eroperheet, vaativaa erityistä tukea tarvitsevat

OHJAUSRYHMÄN TEHTÄVIÄ

Esimerkiksi

- **Lapsivaikutusten arviointi + Lapsen oikeuksien ja edun varmistaminen**
→ päätösten perustelu
- **Tiedonsiirron käytänteet hallintokuntien kesken**
- **Yksiköiden käytänteiden yhdenvertaisuus ja toimintamallit** (sivistys- sosiaali- ja terveystyöpalvelut) → yhteistyökäytänteiden hiomisen vuosikello
- **Keskijohdon osaaminen lainsäädännöstä ja normeista** – myös toisten lainsäädäntö (vaikuttavin osin)
- **Kunnan yhtenäiset lomakkeistot**
- huoltajan kuuleminen, lupalomakkeet jne.
- **Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden palvelupolut**

Millainen kuntanne opiskeluhuollon ohjausryhmä on (jäsenet ja heidän edustamansa tahot)?

Mitä tehtäviä ohjausryhmällä on?

Miten ohjausryhmänne koordinoi opiskeluhuollon omavalvontaa?

Millaista tietoa (ja miten) ohjausryhmä toimittaa koulutuksen järjestäjien ja kuntien päätöksenteon valmisteluun (toiminta- ja taloussuunnitelmiin)?

Koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä

Opiskeluhuoltotyön suunnittelu, kehittäminen, toteuttaminen ja arviointi koulussa

- Opiskeluhuoltoa koskevan tiedon kokoaminen eri lähteistä
- Rakenteiden ja toimintatapojen luominen yhteisölliselle ja ennalta ehkäisevälle työlle
- Opiskeluhuoltoryhmän omien toimintatapojen kehittäminen ja arviointi
- Osallisuudesta huolehtiminen (ml. opiskelijat, huoltajat, yhteistyökumppanit)
- Opiskeluhuoltosuunnitelman (+ turvallisuussuunnitelmien) valmistelu
- Opiskeluhuollosta tiedottaminen
- Yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön seuranta ja arviointi

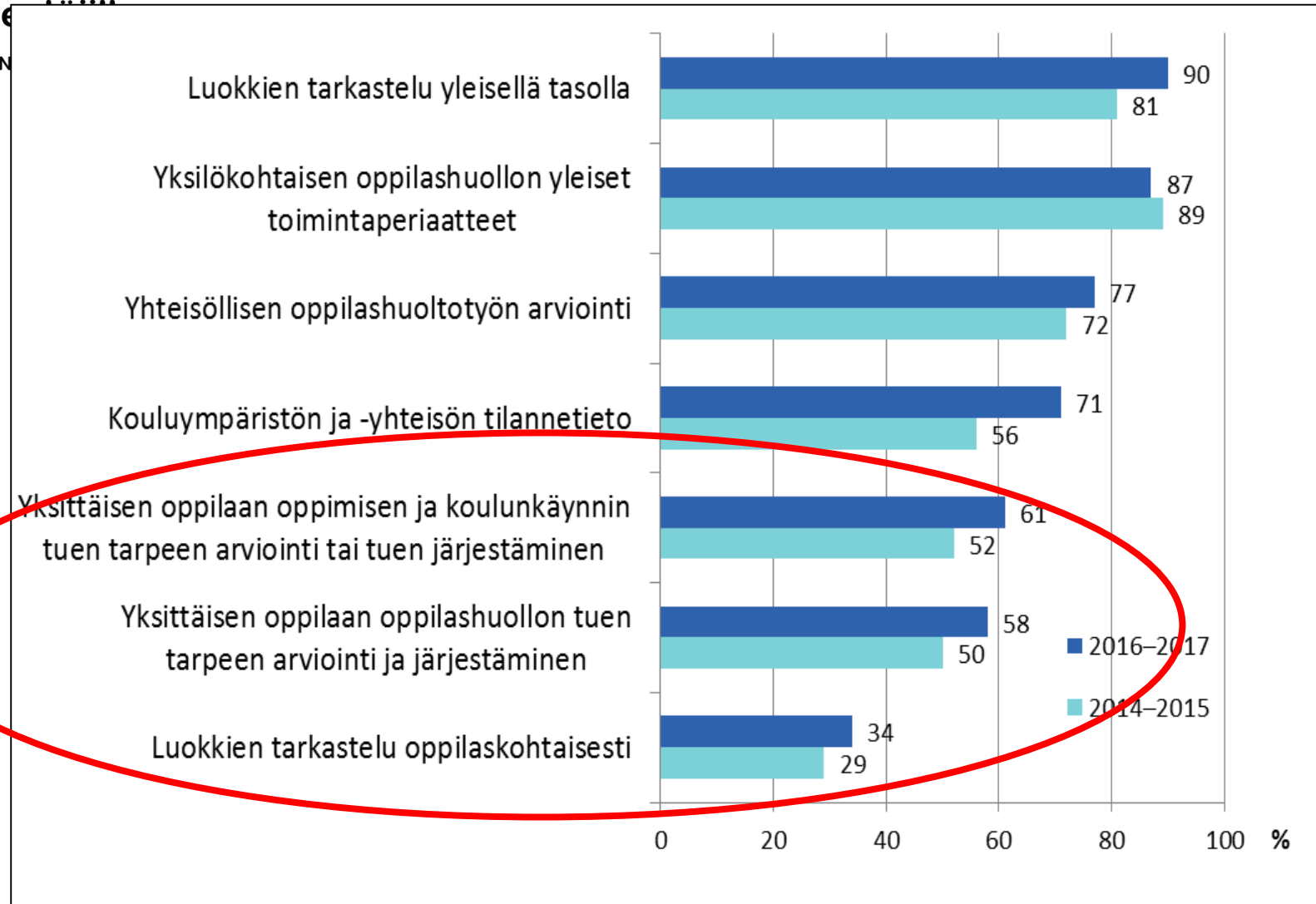
Kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista päätetään paikallisesti

Työn kohteena ryhmä, luokka, yhteisö, oppimis-/ opiskeluympäristö

Koulun oppilashuoltoryhmässä käsiteltyjä aiheita

Tukea
kouluun
tuen järjestämiseen

KOULUTUSHAN

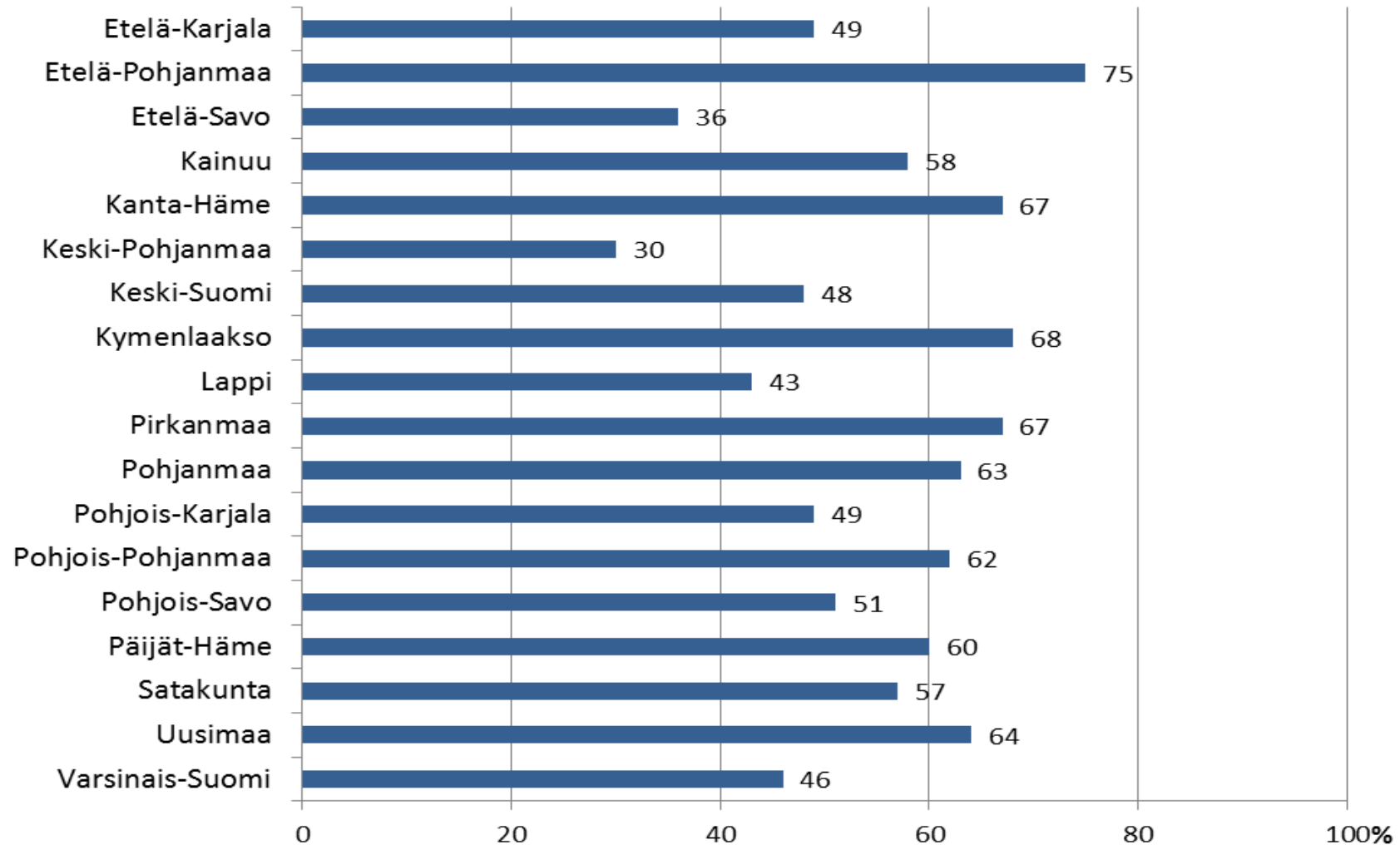

Yksittäistä oppilasta koskevan opiskeluhuoltoasian käsittely opiskeluhuoltoryhmässä maakunnittain

Tukea
Perusopetus-
tuen järjestäjille

TEA 2017

K

Monialaisuus on käsitteellisesti haasteellista

- Moniammatillisessa yhteistyössä pyritään saavuttamaan jokin yhteinen päämäärä jakamalla tietoja, taitoja, tehtäviä, kokemuksia ja toimivaltaa (Määttä 2006).
- Käsitteellä voidaan viitata
 - Organisaation sisäiseen tai organisaatioiden väliseen yhteistyöhön,
 - Yhteistyön satunnaisiin ja vakiintuneisiin muotoihin sekä
 - Ammattirooleissa pitäytyvään tai uutta synteesimäistä ajattelutapaa etsivään yhteistyöhön.
- Opiskeluhuollossa
 - Organisaatioiden välinen yhteistyö tarkoittaa opetustoimen ja muiden lasten ja nuorten hyvinvointipalveluja tarjoavien tahojen välistä yhteistyötä
 - Opetustoimen organisaation sisällä opetuksen ja opiskeluhuollon palvelujen yhteistyötä
 - Kouluyhteisössä monien ammattiryhmien tekemää yhteistyötä

Monialaisesta yhteistyöstä

Yhteinen päämäärä ja tehtävä

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
- Yhteistyön sisällöt lainsäädännössä määriteltyjä, osittain valittavissa

Yhteiset pelisäännöt ja sopimukset

- Yhteistyötä tukevat rakenteet ja tarvittavat toimintaprosessit
- Johtajuuden selkeä ratkaiseminen
- Pitkäjänteinen suunnittelu ja arviointi
- Tehtävänkuvien selkeys
- Aika ja paikka

Monialaisesta yhteistyöstä

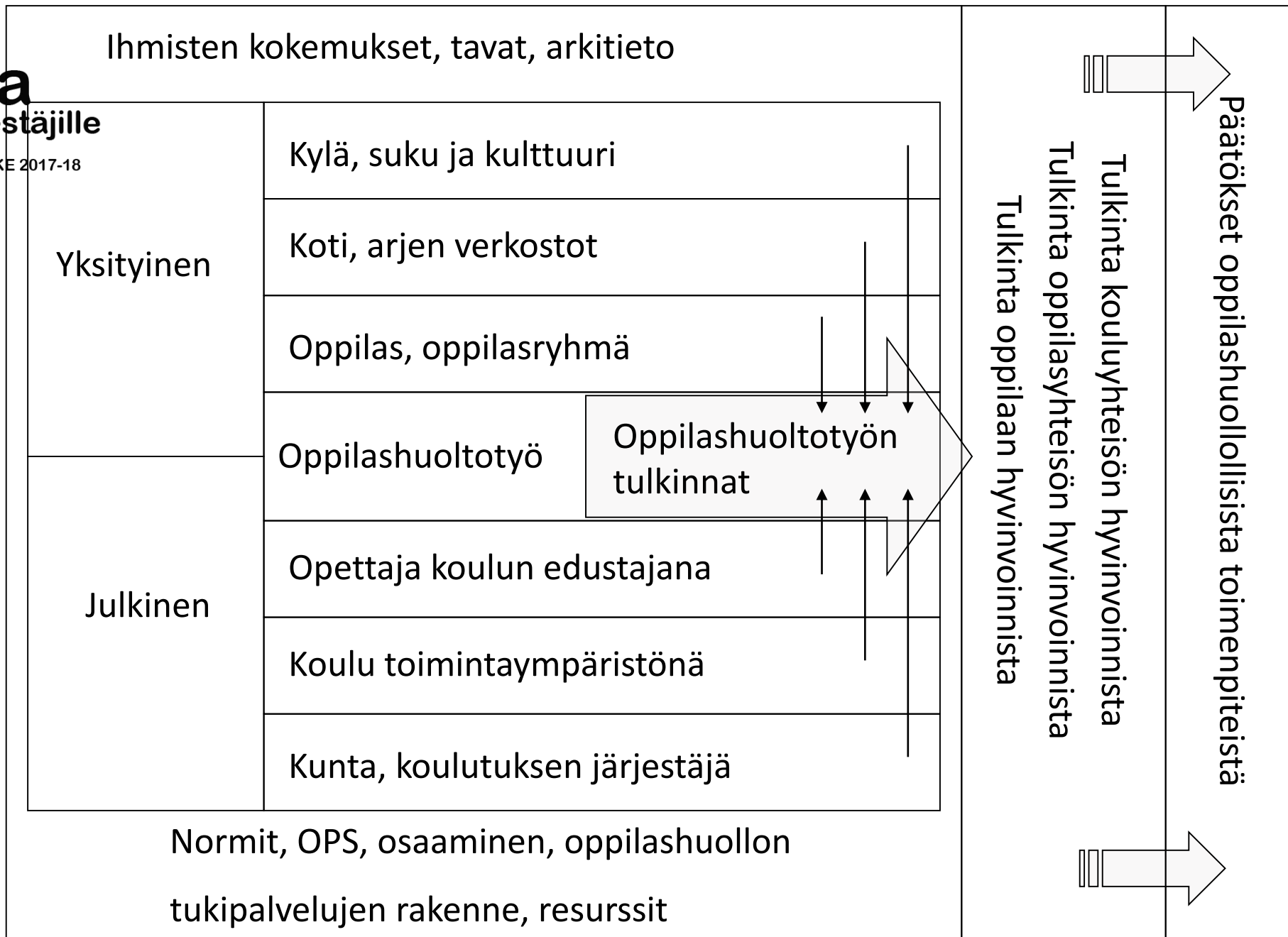
Oma rooli ja identiteetti yhteistyössä

Toisten työn tunteminen ja arvostus

Luottamus ja hyvä vuorovaikutus

Kyky löytää uusia toimintatapoja ja ymmärtää ratkaisujen seurauksia

Toimintakulttuurien erojen ymmärrys ja erilaisuuden kunnioittaminen

Lomake opiskeluhuollon ja sen johtamisen kehittämiseksi

Lomakkeessa esitetään ensin kansallisiin linjauksiin perustuva tavoite. Lomakkeen Miten -kysymykset auttavat seuraamaan ja arvioimaan monialaista opiskeluhoitoa ja sen johtamista oppilaitoksissa ja kunnissa.

Jokaisen kysymyksen kohdalla pohditaan, onko asiasta sovittu. Vastausvaihtoehdot ovat (1) kyllä, (2) ei ja (3) ei tietoa / soveltu. Suluissa olevat numerot viittaavat Monialainen opiskeluhoito ja sen johtaminen -oppaan lukuihin.

Kysymykset liittyvät seuraaviin sisältöihin:

1. OPISKELUHUOLLON RYHMÄT JA SUUNNITELMAT	2
1.1 Opiskeluhoitoon ryhmät ja niiden tehtävät (3.1)	2
1.2 Opiskeluhoitoa ohjaavien suunnitelmien laadinta (3.2)	5
1.3 Opiskeluhoitoon ryhmät ja suunnitelmat ammatillisessa peruskoulutuksessa (3.3)	8
2. MONIALAINEN YHTEISTOIMINTA	9
2.1 Osallisuuden tukeminen (4.1)	9
2.2 Toimintatapojen yhtenäistäminen ja yhteistoiminta (4.2)	10
2.3 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö (4.3)	11
3. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOITO	12
3.1 Yhteisöllisen opiskeluhoitoon järjestäminen ja tavoitteet (5.1)	12
3.2 Yhteisöllisen hyvinvoinnin edistäminen yhtenäisin toimintatavoin (5.2)	12
4. YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOITO	17
4.1 Yksilökohtaisen opiskeluhoitoon järjestäminen (6.1)	17
4.2 Yksilön hyvinvoinnin edistäminen yhtenäisin toimintatavoin (6.2)	20

Lomake johtamisen kehittämiseksi

Luo luottamusta - Suojele lasta VERKKOVALMENNUS

Vaativan erityisen tuen
järjestäminen

Vaativan erityisen
tuen kehittäminen

[Jokainen lapsi ja nuori on VIP_piirrosvideo](#)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Puustjärvi: Koulunkäyntikyky ja sen arviointi

Eri tahojen yhteistyönä tehty arvio oppilaan koulunkäyntikyvystä		
Koulun ja opetusryhmän tilanne	Lapsen vointi /tilanne - Mitä oireen/käyttäytymisen taustalla on?	Muiden tahojen järjestämä tuki
- ryhmän kokonaistilanne – onko kyse yksilön vai ryhmän ongelmasta? - tukitoimet ja niiden teho ja riittävyys - lapsen ja ryhmän turvallisuus - opettajan näkökulma ja jaksaminen	- oppimiskyky - yhteistyökyky, ryhmätaidot - motivaatio - psykkinen ja fyysinen terveydentila - oireita lievittävät ja provosoivat tekijät ja tilanteet - kotitilanne - koettu stressi (kiusaaminen, ympäristön aiheuttama kuormittuminen) - Toiminnanohjauksen taidot	- fyysisen tai psyykkisen sairauden hoito ja sen toteutuminen - lastensuojelun tukimuodot

<https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Koulunkäyntikyvyn aste

Koulunkäyntikyvyn aste

Tyypillisiä ominaisuuksia

hyvä

- ikätasoinen vastuunotto itsestä, aikatauluista, tehtävistä ja tavaroista
- opiskelutaidot ja oppiminen oman kapasiteetin mukaista (tarjolla olevin tukitoimin)
- riittävä terveydentila, sosiaaliset ja tunnetaidot, kyky säädellä omaa käytöstä ja toimia ryhmässä
- riittävä motivaatio

osittainen

- toimintakykyyn vaikuttava fyysinen ja/tai psyykkinen sairaus
- puutteita toiminta- ja/tai oppimiskyvyssä, tunnesäätelytaidoissa, sosiaalisissa taidoissa, keskittymisessä
- vaikeuksia toimina ryhmätilanteissa tai ottaa ohjausta vastaan
- heikentynyt motivaatio
- koulunkäynnin onnistumiseen tarvitaan erityisiä järjestelyjä tai tukitoimien tehostamista

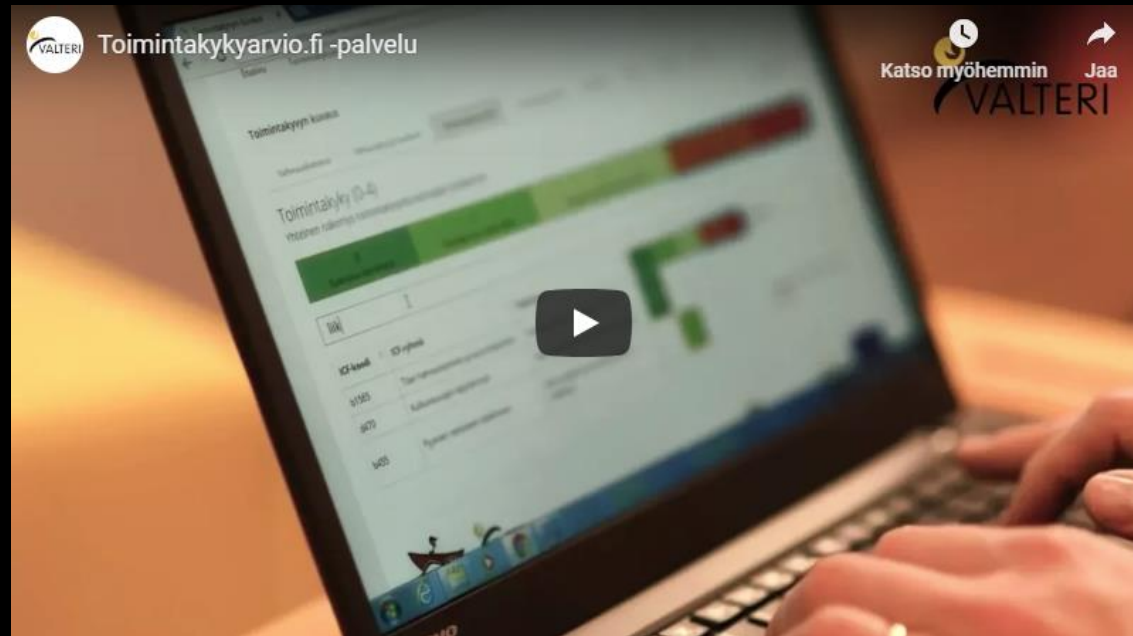
riittämätön

- ohimenevä tai pitkäaikainen toimintakyvyttömyys sairauden tai sen hoidon vuoksi
- koulunkäynti ja/tai opiskelu ei onnistu tarkennetuilla tukitoimillakaan
- akuutti kriisitilanne (elämäntilanteen muutos, menetys, sairastuminen)

Eri tahojen yhteistyönä tehty arvio oppilaan koulunkäyntikyvystä

Koulun ja opetusryhmän tilanne	Lapsen vointi /tilanne - Mitä oireen/käyttäytymisen taustalla on	Muiden tahojen järjestämä tuki
Jatkotoimenpiteet ja vastuuhenkilöt		

Toimintakykyarvio.fi

Täältä pääset luomaan tunnuksen ja kirjautumaan käyttäjäksi

<http://www.omatervareitti.fi/toimintakykyarvio.html>

Toimintakyvyn kuvaus

Toimintakyvyn kuvaus

Vahvuuskatsaus

Vahvuudet ja haasteet

Toimintakyky (0-4)

Toimintakyky (K/E)

Ristiriidat

Arviot

Kooste

Tiedot

Vahvuuskatsaus

Viisi toimintakyvyn vahvuutta

 [Vaihda vahvuuksia](#) [Lataa PDF](#)

Käyn koulussa säännöllisesti enkä
myöhästele.

Työskentely sujuu opettajien ja
muiden aikuisten kanssa

Osaan arvioida omaa työskentelyäni

Minusta on mukava osallistua
erilaiseen toimintaan ja oppia uusia
asioita.

Osaan odottaa omaa vuoroani ja työskentelemään häiritsemättä muita.

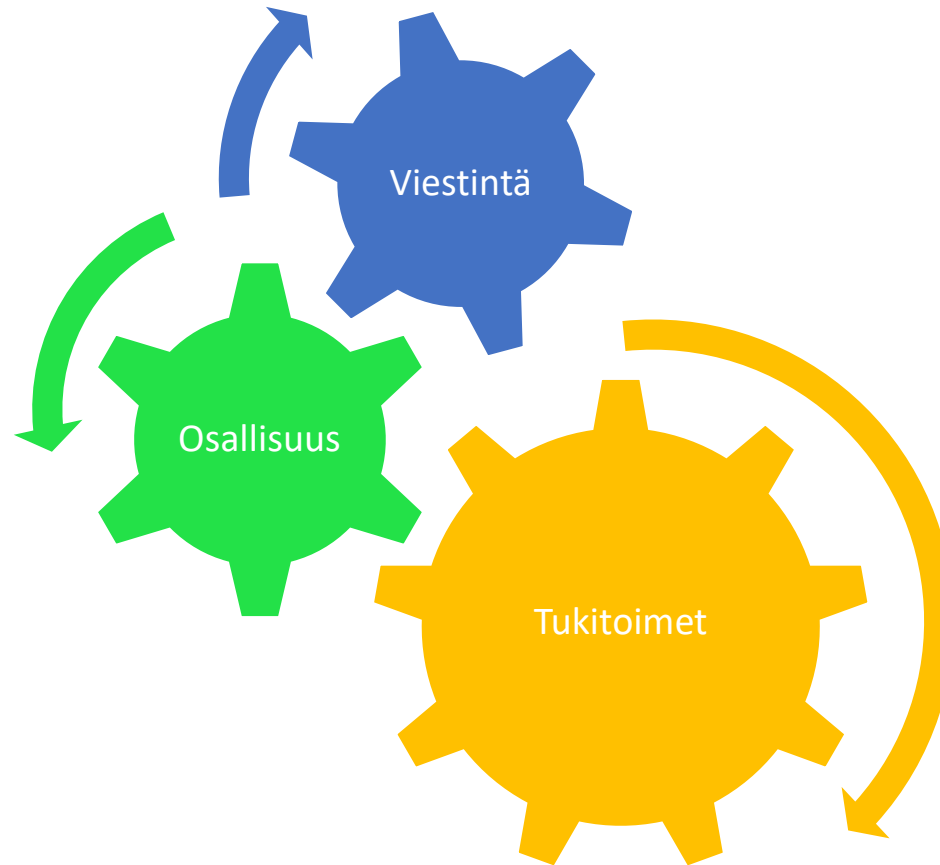
Toimintakykyarvio.fi

- Toimintakykyarvio.fi on Tervareitti-hankkeessa oppimisen ja koulunkäynnin tueksi kehitetty työväline. Se soveltuu käytettäväksi kenelle tahansa perusopetuksen oppilaalle. Toimintakykyarvion taustalla on kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF).
- Toimintakykyarvion tarkoituksena on saada lisätietoa toimintakyvystä ja selvittää oppilaan ja hänen arjessaan toimivien yhteisen näkemyksen oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvistä vahvuuksista sekä tuen tarpeista.

Kehittämistehtävä –
reflektointia ja sparrausta

Ajatuksia kuntien verkkovalmennuksista

Lapsi- ja perhepalveluiden yhdyspinnat ja yhteistyö koulun kanssa

<https://www.youtube.com/watch?v=yKYyKmEV-go&feature=youtu.be>

Mitä LAPE:n yhdyspinnoilla tapahtuu?

Selvitä kuntaryhmissä,

- **mitä maakunnissa kehitetään?**
- **miten olette kehittämistyössä mukana?**
- **oletteko tavanneet alueenne kunta-agentin?**

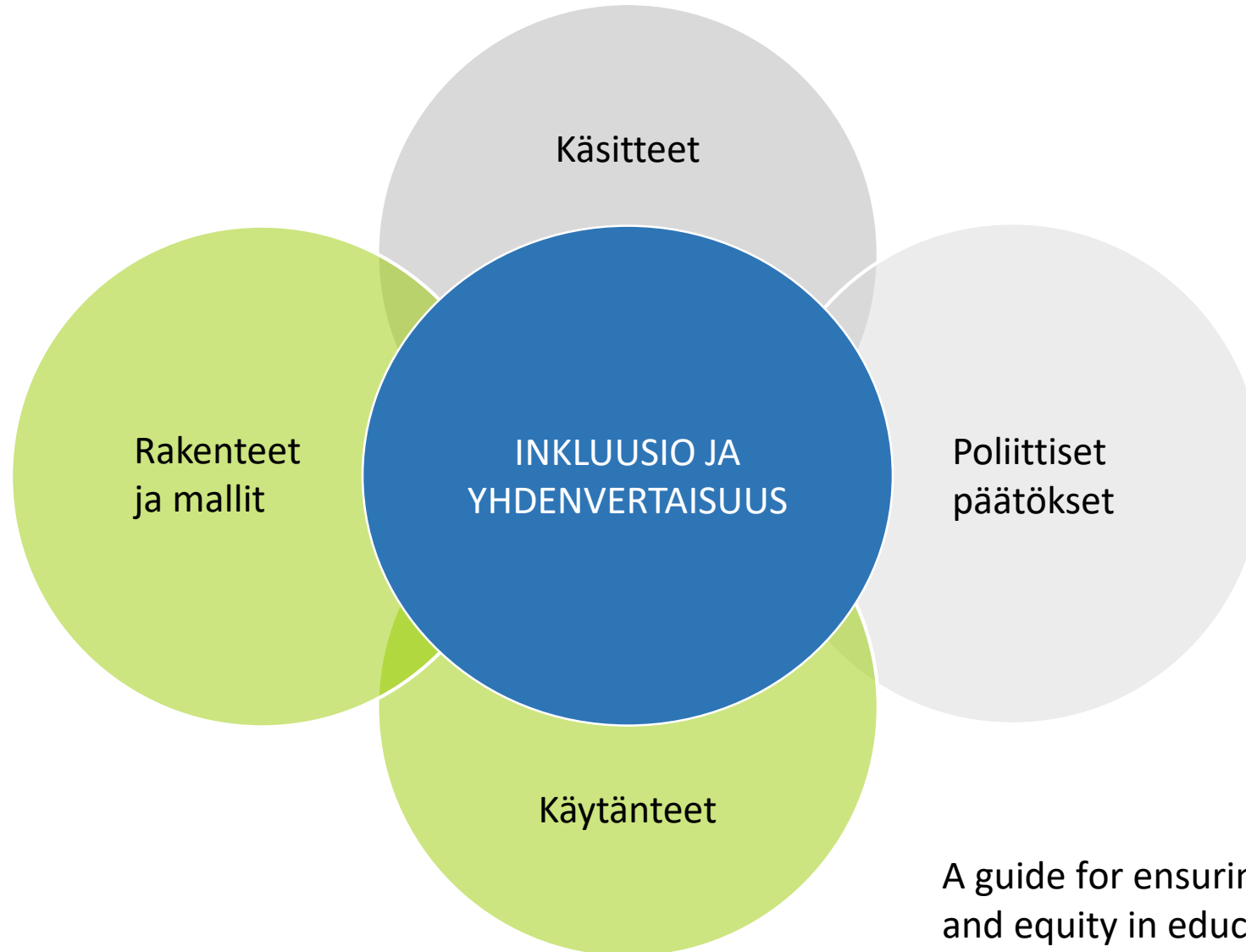
Linkit:

- <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsi-ja-perhepalveluiden-muutosohjelma-lape-/maakunnissa-tapahtuu>
- Kunta-agentti video <https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Kehittämistehtävä

Inkluusion ulottuvuudet – kehittämisen kehykset

A guide for ensuring inclusion
and equity in education, UNESCO 2017

Arvot ja asenteet

Käsitteiden määrittely

Lainsäädäntö, sopimukset ja normit

**Kansallinen ja alueellinen ohjaus →
Strategia, suunnitelmat,
kehittämishankkeet, arviointi,
omavalvonta**

Opetuksen järjestämisen rakenteet
(Eryityskoulut ja –luokat, henkilöstö,
oppimisympäristö)

Resurssit

Henkilöstön osaaminen
(kehittämissuunnitelma)

Eriyttäminen

Yhteisopettajuus

Erytisopettajien konsultaatio

Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus

Osaamisen jakaminen

How to do it?

Rakennetaan sosiaalista osallisuutta

1. **olemisen**, (tilat, tahto, asenteet, lainsäädäntö)
2. **toimimisen** ja (pedagogiikka, yhteistoiminnallisuus, vertaistuki, teknologia)
3. **kokemisen** tasoilla. (yhteiset tarinat, tunteet, turvallisuus, hyvinvointi, yhteisöön kuuluminen)

Inklusiivisen koulun ytimessä on yksilön tunne yhteisöön kuulumisesta!

1.3. Rakenteet ja mallit - Miten oppimisen tuen rakenteet ja mallit aktiivisesti edistävät inklusiota ja yhdenvertaisuutta?

Tarkasteltavat asiat	Tiedostettu / keskusteltu - MITÄ?	Tehty suunnitelmia - MILLAISIA?	Suunnitelmat otettu käyttöön - MITEN?
3.1 Tuen tarpeessa olevien oppilaiden saama tuki on laadukasta			
3.2 Kaikki palvelujen tarjoajat ja oppilaan huoltajat toimivat yhdessä inklusiivisten palvelujen ja käytänteiden koordinoinnissa			
3.3 Resurssit on jaettu siten, että ne kohdistuvat tehokkaasti tuen tarpeessa oleville			
3.4 Erityiskouluilla ja muilla palveluntarjoajilla on selkeä rooli inklusion ja yhdenvertaisuuden edistämisessä			

1.4 Käytännöt - Miten oppimisen tuen käytännöt aktiivisesti edistävät inklusiota ja yhdenvertaisuutta?

Tarkasteltavat asiat	Tiedostettu / keskusteltu - MITÄ?	Tehty suunnitelmia - MILLAISIA?	Suunnitelmat otettu käyttöön - MITEN?
4.1 Kouluilla on olemassa toimintamalleja joilla rohkaistaan kaikkien oppilaiden koulunkäyntiä, osallisuutta ja suorituksia.			
4.2 Koulut tarjoavat tukea oppilaille, jotka ovat alisuorittajia, syrjäytymisvaarassa tai jääneet pois koulusta			
4.3 Opetushenkilöstö on saanut koulutusta ja valmistautunut oppilaiden moninaisuuden kohtaamiseen			
4.4 Opetushenkilöstöllä on mahdollisuus jatkuvaan ammatilliseen kouluttautumiseen inklusion ja yhdenvertaisuuden käytänteistä			

Inclusive Education and Effective Classroom Practices

Yhteistoiminnallinen
oppiminen

Heterogeeninen
ryhmäjako

Yhteisopettajuus

Yhteistoiminnallinen
ongelmanratkaisu

Tavoitteellinen ja
tuloksellinen opetus

Joustavat
opetusjärjestelyt

Vaihtoehtoiset
oppimistavat

https://www.european-agency.org/sites/default/files/inclusive-education-and-effective-classroom-practice_IECP-Literature-Review.pdf

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Tarvitaan aitoja kokemuksia ja näiden kokemusten yhteisöllistä reflektointia sekä tiedon liittämistä inklusiivisen kasvatuksen teoreettisiin lähtökohtiin (Heikkinen, Jokinen & Tynjälä 2012)

erityisopettajien ja muiden opettajien yhdessä työskentelyä

Täydennyskoulutusta
(samanaikaisopetus, yhteisopettajuus, avoimet oppimisympäristöt, ym. joustavat pedagogiset järjestelyt, eriyttäminen, monipuoliset arviointimenetelmät...)

Aikaa ja mahdollisuuksia työn uudelleen jäsentämiseksi

Syyllistäminen ei auta!

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Jotta tämä kaikki mahdollistuisi, opettajilla tulisi olla nykyistä enemmän tilaisuuksia [havainnoida ja seurata kollegoidensa](#) työskentelyä.

[Arjessa jaettujen kokemusten](#) kautta kollegat voivat auttaa toinen toisiaan kuvaamaan, mitä he tekevät ja mitä he mahdollisesti voisivat yhdessä tehdä omassa koulussa inklusiivisen koulun kehittämiseksi. (Hakala & Leivo 2015)

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Lisäksi tarvitaan johtajan johdolla **tapahtuvaa yhteisen toiminnan kriittistä tutkimista ja arviointia**, jotta oppilaita poissulkevat käytännöt vähitellen paljastuisivat ja niistä voitaisiin irrottautua.

Mitä vahvemmin opettajat ovat kiinnittyneitä älyllisesti ja emotionaalisesti työhönsä, sitä syvemmin he asemoivat itsensä oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon ja inkluusion puolestatoimijoiksi (Mäkinen 2013).

Pohdintaa kuntaryhmissä: Rakenteet ja mallit, käytänteet

1. Etsi ja tunnista oppilaiden osallisuuden esteitä kuntanne/koulun rakenteissa ja käytänteissä?

2. Tee ratkaisuehdotus/aikataulu esteiden poistamiseksi?

Miten tästä eteenpäin?

Valmennukset jatkuvat

Jokaiselle kuntaryhmälle kuuluu 2 x 45 minuutin etäohjaus. Etäohjaus voi olla kevään tapaan konkreettisen etenemissuunnitelman tarkastelua ja yhteissuunnittelua koulutukseen osallistuvan ryhmän kanssa tai sen voi kohdistaa jollekin muulle ryhmälle kunnassa. Se voi olla myös koulutuksenomainen ja kohdistua suuremmallekin joukolle.

Syksyn seminaari 1.11. Jyväskylä, Ruusupuisto

Seminaarissa jokainen kunta esittelee oman kuntansa oppimisen tuen palveluiden kehittämissuunnitelman. Se voi olla kirjallinen dokumentti tai kuva kehittämisen polusta 3-5-vuoden päähän. Suunnitelman tulee sisältää kuvaus siitä, mitä tehdään ja miksi tähän on päädytty. Tarkoitus on, että suunnitelma toimisi työvälineenä myös omassa kunnassa ja avaisi tulevien vuosien kehittämisen painopisteitä.

TOIVEITA SEMINAARIIN!

Lisämateriaalia

valteri.fi

<https://www.valteri.fi/tilaa-utiskirje>

Tilaa Valterin uutiskirje!

Ajankohtaista tietoa palveluistamme, koulutuksistamme, tutkimus- ja kehittämistyöstämme sekä muista kiinnostavista lasten ja nuorten oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvistä aiheista. Uutiskirjeen tilaaminen ei velvoita mihinkään. Yhteystietoja ei luovuteta ulkopuolille tahoille.

Beställ nyhetsbrev!

Beställ vårt elektroniska nyhetsbrev som ger aktuell information om våra tjänster, utbildningar, vårt forsknings- och utvecklingsarbete samt övrig intressant information om aktuella ämnen inom stöd för barn och ungas lärande och skolgång. Beställandet av nyhetsbrevet förpliktar dig till ingenting och dina kontaktuppgifter ges inte vidare till någon utomstående.